

SLOVENSKI NAROD.

Če vsak dan, vsakega ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom za celo leto 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištev, na katero naj se blagovoltje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 15. oktobra. „Golosu“ se telegrafira iz Karajala 13. oktobra: Turki so denes prišli nas na Jajni gori, pa so bili odbiti, ter izgubili mnogo mož.

Carigrad 15. oktobra. Telegraf v Plevno je zopet popolno popravljen. (Telegrafira se pa vendar še nič po njem. Ured.)

Pariz 15. okt. Departement Seine (t. j. Pariški) je volil samo republikance, razun osmega pariškega okroga (arrondissement), kjer je voljen minister Fourtoun z večino 4000 glasov. Hausmann je prodril v Ajaccio proti princu Napoleonu. Decazes je propal v Libourne.

Pariz 15. oktobra. Do devetih dopoldne je znanih 300 volitev. Mej temi je 197 republikancev, 99 konservativcev, in potrebne so še 4 balotaže.

Vojska.

Iz Brajle poroča telegram 10. t. m. imenitno novico, da je bil turški glavni poveljnik Sulejman-paša primoran 30.000 mož poslati zoper generala Zimmermanna, kateri preti Turkom za hrbotom delati zadrege. To je dobro. S tem je glavna vojska turška kolikor toliko oslajljena, a njej nasproti stoječa ruska vojska je baš te dni dobila večje pomožne oddelke.

Ruski uradni list razglša ukaz, da more vsak prost vojak na bojišču, vsled vojaških zaslug, biti povzdignjen za oficirja.

Kakor uradna „Pol. Corr.“ poroča, je

vsa združena rumunsko-ruska vojska v Bulgariji 240.000 mož močna. Generala Zimmermanna vojska v Dobrudži tukaj nij všteta. Glavni kor velikega kneza carjeviča, ki leži v močno utrjenih pozicijah mej Lomom in Jantro, šteje 100.000 mož. „Pol. Corr.“ meni, da bode carjevičeva vojska ostala v defenzivi, a da je pred Plevno v kratkem večjega boja pričakovati.

Pri Kalarašu so ruski pionirji v dunavskem jezeru Borcea ležeč otok zopet posedli, ter začeli ga močno utrjevati. To utrjevanje je mučno delo, ker Turki noč in dan iz Siliistrije na ruske vojake streljajo. Tudi z vojnimi parobrodi, katere imajo Turki v Siliistriji, skušajo rumunsko obrežje, kolikor se da, nadlegovati.

„Pol. Corr.“ piše iz Beligrada: Še vedno se pošiljajo vojaci in topovi na granico. Govori se, da je srbska vlada sklenila vojno pogodbo z Grško in z Rumunijo. A nasproti se trdi, da vlada vendar skuša neutralna ostati. Komu je verjeti?

Turkoljubivi časopisi vedo mnogo govoriti o nekem deserterju, ki je baje izpred Šibke Rusom ušel in k Turkom pribežal. Ta pripoveduje, da se Rusom v Šibki slabo godi, da vojaci nima jo nič drugega jesti, nego kruh, riž, fižol in meso ter nič drugega piti, nego vodo in žganje. Čudno se nam zdi, da veliki in celo vladni listi take bedastoče ponatiskujejo. — Da Rusi v Šibki nima jo niti ruskih niti francoskih dragih vin niti mastne pečenke, to, menimo, ve vsak filister, a dokler imajo kruh, meso in žganje, pogum v prsih in dobro orožje v rokah, se Turkom ne bodo dali iz Šibke segnati.

Glavni poveljnik turški Mehemed-Ali je bil za to odstavljen, ker so tuji oficirji, posebno angleški general Baker in Prus Strecker, preveč nanj uplivali. Zdaj bode neki postavljen za poveljnika tiste armadi, katero nameravajo Turki zoper Črno goro poslati.

Turki so zadnjo reservo, 160.000 mož močno, sklicali. V enem mesecu jo bodo toliko izučili, da bode mogla oditi na bojišče. Vrag vedi, odkod ljudi jemljejo!

Da nameravajo Rusi svojo vojsko v Bulgariji zdatno pomnožiti, se tudi iz tega vidi, ker so začeli ta mesec iz Rusije v Bulgarijo živež za 520.000 mož pošiljati.

Rumunski most čez Dunav pri Nikopolji je voda pretrgala, a čuje se, da bode škoda kmalu popravljena. Na bojišču je po dežji in snegu nastalo lepo vreme, kakoršno je želeli zdravju ruskih vojakov in tudi vojnim operacijam.

Iz Adrijonopolja se poroča, da liberalni in konstitucionalni Ahmed-Vefik-paša v onih pokrajinah tako strašno gospodari, da uže Turkom samim tako preseda, da se ga hote iznebiti. Ta krvnik ima baje največje veselje, koga obsoditi na smrt in odkar je ondi za guvernerja, nij bilo dne, da ne bi bil dal usmrtiti nekoliko nesrečnih Bulgarov. Da ga še le sedaj žele odpraviti, ko je uže toliko nedolžne krvi izteklo, svedoči nam o turške človekoljubnosti in milosrdji. Ahmed-Vefik si je bil uže prej, ko je še deloval (!?) v Brusi, pridobil nekakovo glasovitost zaradi svoje nenasične krvoločnosti, še prostejše pak se je mogel obnašati v Bulgariji, kjer je po nekoliko tudi sè svojimi groznostmi ustrezal divje turške druhalu, se

Listek.

Na naših gorah.

(Povest iz šestnajstega stoletja, spisal L'berius.)

V.

(Dalje.)

„Vrag te ubij in njega, če veš ti bolje kot jaz, in si sam eden izmed istih brezvercev,“ kolne berač in podpre težko glavo v koščene pesti.

„Ne prepirajta se prijatelja! Prosim vaju, pomirita se,“ pravi zdajci krčmar, prišedši iz veže, kjer je imel nekaj opravka, ter prisede zopet k pivcema.

To je storilo daljnemu pogovoru konec.

Črez nekoliko otide berač k peči na pripravljeno ležišče na klopi, in nekaj trenutkov pozneje ga premaga spanec.

Zdajci migne krčmar Krivcu, ki še vedno molčeč sloni pri na pol izpraznjenej kupi in pravi: „Ne zamerite mu, prijatelj, ako vas je razžalil, kajti revščina in nesreča ga je spr-

vila baje ob um. Premožen in česten je bil nekaj, pravijo, a krivoverstvo ga je izpodkopalo. Edina hči mu je zbežala z nekim pridigarjem, in odslej je bil izgubljen.“

„Tako,“ pravi Krivec in sloni dalje molčeč in vidno utopljen.

Kmalu potem otide spat na slamnato ležišče. A uže pada blede luna za gore in pošilja zadnje žarke na samotno koč in tiho dolino, ko ga zasači spanec.

VI.

V nekem trgu na Notranjskem, ime nij važno, torej ga zamolčimo, je bilo pozno petletnega večera vse tiho. Le sem ter tja je motil nočni mir kakov kosmat ponočen čuvaj, zalajal kake tri pote v dolgih neprijaznih potegljajah, potem vedno v krajših, tekkel še enkrat okrog ogla pogledat, ali se ne bliža kakov sovražnik poslopju njegovega gospodarja in ubral potem v svojo mehko posteljo v listnici ali pred konjskim hlevom, kjer je zaspal hlapec, pogovarjaje se z mlajšo hišno deklo, raztresel nekaj dišečega sena, nepo-

misleč, kako dobroto je storil s tem domačemu sultanu.

Tamkaj na južnem delu trga stoji hiša nekdanjega kupca Cestarja.

Vsak, ki bi opazoval to poslopje, to zidanje, ta vrt, rekel bi bil: Cestar je premožen, srečen človek.

In kako bi bilo drugače? Človek sodi le po zunanem, v notranjost ne pogleda in tudi ne vidi.

Enako je bilo pri Cestarju.

Imajoč vsega v obilu, kar se tiče premoženja in veljave, sedel je vendar isti večer Cestar, majhen, suh, belolas starič zamišljenega čela, resnega lica v svojej zgornjej sobi in precejšnja mera črnega vina je stala pred njim, katero je sem ter tja pridigoval, kakor da bi si hotel z njeno močjo preganjati skrbi in črnih mislij oblake.

„Koliko drugače je bilo denes pred sedmimi leti,“ pravi poluglasno starič posled sam pri sebi in položi suho koščeno roko na nagubano čelo.

ve da samo tako dolgo, dokler je njo štedil in moril jedino slovanske podložnike Bulgare. A ker hoče tudi s Turki ostrejše postopati, odpravili ga bodo z izgovorom, da se mu „meša“.

Fiasko ogerske zlate rente.

Kar smo prorokovali, se je prav po naših besedah zgodilo: emisija ogerske zlate rente se je ponesrečila. Dasiravno je svetovna hiša Rothschildova na vse pomagaje delala, dasiravno si je kreditni zavod prizadeval z reklamami v nemških in avstrijskih listih, dasiravno so na Ogerskem poudarjali, da narodna čast zahteva podpisovanje, dasiravno je vlada silno uplivala na vse hranilnice in manjše kreditne zavode deželne — občinstvo se nij dalo prevariti, po podpisanih še svota 80 milijonov nij dosegla; ker organi, ki so tesno zvezani s konsorcijem Rothschildovim, nekako v zadregi molčijo, iz tega se da celo sklepati, da se je veliko menj podpisalo, nego se je pričakovalo. Pravijo, da je na Nemškem in Avstrijsko-Ogerskem vsega skupaj bilo podpisanih 35 milijonov zlate rente; od drugih podpisanih mest pa do zdaj, dva dni po sklepu emisije, ki je bila vrhu tega še za en dan podaljšana, da še nij poročil.

Ta druga podpisna mesta pa so London in Pariz. Ker pa tam gotovo malo ali pa prav nič podpisali nijso, in ker telegraf vendar lahko v enejuri od ondod izporoči, tedaj to molčanje pač tako razumejemo, da nij poročati. Nič se nij podpisalo in zdaj se obotavljajo to objaviti, dokler bi Rothschild potrebnega ne preskrbel, da se stvar potlači.

Smešno pa je, če organi kreditnega zavoda trdijo, da se je zaradi tega tako malo podpisalo, ker nij bilo podpisateljev na špekulacijo, ampak le takih, ki so hoteli obdržati deleže, na katere so se vpisali. Določil se je izvanredno nizek kurs o tej emisiji, samo zato, da bi to privabilo vpisateljev na špekulacijo, o katerih so računali, da bodo potem na vso moč si prizadevali, za malo procentov koristi rentne papirje spraviti mej občinstvo. Ako je tedaj resnica, da teh špekulacijskih vpisateljev nij bilo, to dokazuje, da je špekulacija, ki je o takih emisijah edina merodajna, vse zaupanje v ogerski kredit izgubila in s tem je tudi izrečeno, da v prihodnje ne bode več mogoče emitirati zlate rente. Če so pa ven-

dar solidni kapital privabili, tedaj so ravno ti kapitalisti goljufani, kajti papirji, katere so prejeli, nijso po 80 gld. vredni, in ne bodo nikdar na tej visočini se obdržali, tem manj, ker je finančni minister Szell po postavi pooblaščen zlato rento v neomejeni meri izdajati v rešitev zakladnih nakaznic in v zlaganje vsakoletnih primanjkljajev, in ker bo prisiljen se te pravice poslužiti, tako da bode vedno pomnoževanje rentnih papirjev v enomer niževalo njih kurs.

Pa ravno za to, ker so se zanašali na udeležitev špekulantov, so silno pritiskali na Ogre same in posrečilo se jim je, česar se nikdo nij nadejal, da se je 12 milijonov samo le na Ogerskem podpisalo. Gotovo so ljudi slepili, češ, da se bode vpiski izdatno reducirali in tako jih je mnogo petkrat ali desetkrat toliko podpisalo, kolikor so v resnici obdržati hoteli.

S tem navideznim podpisovanjem na Ogerskem so hoteli inostranstvu pesek v oči metati; s tem, da Ogersko še zmore 12 milijonov, bi se naj bilo dokazalo, da dežela še zasluži kredita. Pa na Ogerskem nij 12 milijonov takega kapitala, ki bi bil na razpolaganje, in nesrečnim pisateljem ne bo moči podpisanih deležev prevzeti, tako da bodo veliko škodo trpeli.

Posebno nevarna pa se nam zdi obilna udeležitev hranilnic. Ti zavodi, ki tako nemajo obilo kapitalov, dobe zdaj na enkrat papir brez vrednosti, ki ga morajo pustiti v blagajnici, in en del njihovega kapitala ne donša nobene koristi. Ako potem svojih dolžnostij ne bodo mogle izpolnovati in se bode taka nezaupnost izbudila, da bode občinstvo svoje vloške nazaj zahtevati začelo, potem bode nastala kriza tem strašnejša, ker bode srednje in ubožnejše stanove ljudstva zadela. Po tem takem bode tudi v tem obziru naša obveljala, da je namreč ta emisija ena stopinja več k splošnemu bankrotu Ogerske.

„Agr. Pr.“

O turškem vojevanji na vodi

prinaša dunajska stara „Presse“ sledeči članek:

„Ob začetku vojske je imela turška flota 35 oklopnih, ali z železom okovanih ladij, mej katerimi jih je bilo pet še v delu. Neoklopna parna flota je štela 141 parnikov, mej njimi 44, kateri so se po svoji hitrosti odlikovali

ter bi se bila lahko z njimi dala blokirati ruska pristanišča, a mogli bi bili tudi uničevati sovražnikovo trgovino. Rusi pak so imeli samo 2 oklopnici v Črnem morji in 48 parnikov, od teh le 5 izredne hitrosti. Ako še dostavimo, da je imela Turčija, kar se tiče sredstev na vodi, najmočnejše brodnitve sredozemnega morja in da so Hobart paša vobče imeli za družega Nelsona, ne moremo se prečuditi, kako je mogla turška pomorska vojska tako zanemariti se, da nij skoro nič opravila.

Ko so začeli Rusi marširati v Rumunijo, imela bi se jim bila braniti hoja po železniškem mostu pri Barboši. Podunavska flotila turška je imela tedaj 17 oklopnih in 36 lesenih parnikov. Hobart paša se je hvalil še pred vojsko, javno, da bode dva dni po napovedi vojske obedoval iz zlatih carjevih skled v Livadiji. A, ko je prišel čas, da se izkaže, premislil si je in je rajše vzel poveljništvo podunavske flote, kajti menil je na takov način si lažje pridobiti lovorike, ker je rumunska flotila brojila samo 6 majhenih parnikov. A sovražna flotila krenila jo je v reko Seret in admiral nij mogel braniti mostu, da so ga zasedli kozaki. Zdaj bi bilo trebalo turški floti, da zabrani Rusom ugnezditi se v mestih ob Dunavu in tam napravljati baterij. A Hobart paša se je vrlo malo zmenil za to ter se klatil okolo po suhem, dočim so imeli njegovi kapitani po svoji glavi vse to preskrbeti. Kdor pozna turške pomorske oficirje, zna in ve, koliko ti iz svojega nagiba storiti morejo. Nekateri angleški kapitani, ki so bili tudi mej dunavsko floto, zaklinjali in prosili so svojega načelnika in rojaka, da naj se ukrca in prevzame vodstvo. Hobart paša se da izprositi, ukrca se na „Resmo“, da gre malo razgledovat. Zdaj še le izpozna, da je zamudil Rusom ubraniti vtapljati torpede, katerih so uže bili mnogo poskrili v Dunavu. To pa je admiral pripravilo v tak strah, da je brž izstopil na suho, samo da ga ne požene v zrak. Ko je poleg tega izvedel, da so posamezne podunavske ladije turške popolnem obmejene po ruskih torpedah, naznačil je porti, da na Dunavu nij nobene pomoči več, naj ga zato pošljejo v Kavkaz, kjer bode uže samo njegovo ime imelo na Ruse tolik vpliv, da si ne bodo upali napadati abhaziške flote za ekspedicijo. Takoj potem se je peljal

„Da, žena mi je živela tedaj, sin nij begal, Bog ve kod po svetu, ubogal me je in lepo pomoč mi je obetal za stare dni. In zdaj je vse uničeno, vse spremenjeno.“

Izgovorivši prime zopet za kupo in splahuje z vinom izbujeno tugo nazaj v prsi, kakor da bi jo hotel vtopiti za vselej.

Zdajci se oddrsnejo lahko, prav lahko sobine duri in tihe stopinje vstopi stara dekla Cilja vpognenega života in nagubančenega obraza v sobo in pravi:

„Nekov tujec je doli, ki prosi prenočišča v imenu Kriščevem, če bi vas bila volja ga sprejeti.“

„Kdo je, kaj hoče?“ pravi starec, kajti kašelj in slab sluh je bil kriv, da nij umel popolnem dekle.

Cilja mora še en pot ponoviti svoje poročilo.

„Tako,“ odvrne potem starec. „A povej mi, kakov je, ali je pošten, ali nij kakov brezverec, ki bega in slepari po naših krajih.“

„Tega ne vem,“ odgovori starka. „A po-

vem vam, da je mlad in gospodski oblečen, ter da je meni prav povšeči.“

Ko bi Cestar ne poznal deklinih precejšnjih let in njene pobožnosti, gotovo bi bil zadnje besede umel napačno, kar bi bilo le tujcu na škodo, kajti odgnal bi ga bil gotovo brez milosti od praga.

Tako pa pravi: „Če je tako, naj bode. Pošten človek naj ne hodi brez pomoči od nas. V spodnji sobi mu postelji in tudi kakov grizljaj mu preskrbi za večerjo. Kdo ve, če ga ne muči glad?“

Ko otide starka po stopnjicah, podpre zopet Cestar sivo glavo, in druge misli mu pridejo.

„Kdo ve, pravi sam pri sebi, ako ne prosi moj edini sin tudi nocoj prenočišča in skorije kruha pri tujih ljudeh, Bog ve v kateri deželi.“

Voščim mu, da najde usmiljena srca, ako ne, uči naj ga to, da si je kriv svojega gorja sam. Nepokorščina, a, kaj še, krivoverstvo pravijo, ga je gnalo od tod.

Skrivna solza zablišči pri teh besedah v starčevem očesu in kane na suho dlan, solza ljubezni do edinega otroka, solza nesreče nekdanj tako zavidanega, čestnega očeta.

Kmalu potem sveti stara Cilja tujcu z vžgano lučjo po temnem mostovžu v spodnjo sobo, kjer uže dolgo časa nij bival nihče, to je od smrti ranjce gospodinje.

Prišedši v sobo, postavi luč na mizo in otide, meneč, da mu preskrbi nekaj večerje.

Truden in ginen prijaznosti dobre starke, omahne tujec na stol in se ozira pazljivo krog sebe, kakor da bi iskal neke reči, kakor da bi se hotel prepričati, koliko se je spremenilo, kar nij bival on tukaj.

Baje nij našel vsega v istem redu, kajti otožno si podpre trudno glavo v dlan in zre mračno pred se, kakor da bi opazoval brlečo luč, ki gori z velikim vtrinkom in le na pol razsvetljuje štiri ne ravno bele stene njegovega priprostega prenočišča.

Mej tem se vrne zopet Cilja in postavi

od Ruščuka do Varne po železnici, dočim je „Resmo“ srečno šel niz Dunav. Vendar pa je bilo admiralu sram istino povedati ter si je izmislil bajko o junaški vožnji po Dunavu. Mej tem časom razbila je ruska granata parnik „Lüft-i-Djelil“, a parnik „Seif“ je pogнал torpedo v zrak.

Črnomorska flota, sestavljena iz desetih oklopnih in desetih parnikov, katerej je ukazoval Hobart paša, opravila je ravno toliko, kolikor podunavska flotila — namreč nič. Da si so govorili, da je vse rusko obrežje zaprto, vendar to v resnici nikakor ni bilo, kajti ruske ladije so se prosto vozile od jednega pristanišča do drugega. Hobart paša se ve da je poročal o mnogoterih lovih, kjer je bilo le to nepojmljivo, da so skoro zmirom uhajale ruske ladije, da si je bila hitrost turških zasledovalcev gotovo mnogo večja. Ako so se pak začeli bojevati, umikale so se vedno turške ladije uže po prvih strelah in leseni parniki ruski „Vesta“, „Konstantin“, „Livadija“, „Vladimir“, „Eljborus“, „Argonavt“ itd. mogli so se ponašati, da so se svojim streljanjem iz možnarjev prostrelili močne sovražne oklopnice ter jih zapodili v beg. V tej zadregi je ravno prav prišla Hobart paši izmišljotina o ruske floti, ki bi bila baje imela zasesti prekop sueški. On je se ve da prav dobro vedel, da to nikakor ni mogoče, a želel je priti iz Črnega morja ven. Prevzel je zatorej poveljništvo nad sredozemskega morja brodovjem ter se je ošabno v Catigradu pokazal, privedši soboj dve grški ladiji jadrnici, ki jih je neki zasačil pri tihotapstvu. Takove so bile trofeje „slavnega zmagovalca“.

Ko se je nekaj časa vozil po grškem morji, poklicali so ga nazaj, da zopet vodi ekspedicijo kavkaško. A mej tem so se Rusi uže osrčili. Napad na oklopno fregato „Ašir-i-Tefvik“ se jim sicer ni posrečil, a tem bolje so pognali s torpedi v zrak oklopno korveto „Ašar-i-Šefket“. Razven tega je „Vesta“, ki so jo Rusi odkupili nekovej trgovinske družbi, ter je lesena korveta s 144 konjskimi silami in 1800 ton prostora ter je samo se štirimi možnarji oborožena, zapodila v beg najjačo turško oklopnico, fregato „Messudich“, ki ima 1200 nominalnih konj. sil, 9140 ton prostora in 21 velikih topov (namreč dvanaest 400 funtnih, tri 150-funtne, šest 20-

funtnih). Oklop, ki je na straneh in drugod po 9—12 palcev debel, ni pomogel, „Messudich“ kar nič. „Vestine“ bombe so prebile tanko palubo in velikan je moral spustiti se v beg, na katerem se je pa po vlastej ne-
previdnosti razbil.

Od tedaj se vozi Hobart paša po oklopnej korveti „Teth-i-Bulend“, a tudi ta zelo brza ladija je tako nesrečna, da jej uidejo tudi najnevkretnejši parniki, katerih želi ujeti.

Ko so Rusi še pri Nikopolu bili vzeli monitora „Podgorica“ in „Škodria“, izgubila je podunavska flotila turška vso svojo veljavo. Dandenes je za rabo samo še šest oklopnih korvet, šest oklopnih fregat in štirje monitori, torej skupe šestnajst oklopnih ladij. Razven tega so Turkom vzeli Rusi, ali jim je po lastnej krivdi na Dunavu se pogubilo šest parnikov ter jih je najmanj 14 tako poškodovanih, da niso več za operacijo. Tako je admiral Hobart paša ravnal z brodovjem! Razumeje se, da on dolži ne sebe, nego svoje podpoveljnike za krvice sedanjemu slabemu stanju. Rusi pak imajo sedaj 54 majhenih parnikov in torpednih ladij na Dunavu.

Politični razgled.

Neutrane dežele.

V Ljubljani 15. oktobra.

V državnem zboru cislajtanskem je bilo v soboto posvetovanje zaradi postave o davku za žganje in špirit. Debata, ki je bila precej živa, sukala se je vzlasti okolo tega, kako pravo mero za pavšaliranje najti. Različni dostavki posameznih poslancev so merili na to, znižati od vlade nastavljene cene. Vzlasti poslanec Plener je povdarjal, da naj se posnema izgled ogerskega parlamenta. A končno so bili vendar vladni predlogi sprejeti in sicer samo s pomočjo sedmih ministerijalnih glasov. Koncem se je storil grof Coroini predlog o preuredbi pravičnega reda zaradi postopanja pri interpelacijah.

Četi bodo imeli za deželni zbor novembra ali decembra volitve. Narodna stranka je tam zmirom pripravljena, ker je narodna zavest močna.

Vnanje države.

Na francoskem so se vršile večeraj volitve, katerih izid zanima cel omikani svet. Povedali smo uže, kako gorko simpatiziramo z narodom, se svobodnim narodom francoskim in umljivo je, da smo pričakovali težko poročil o izidu tega boja, ka-

tera so dozdej vrlo dobra. (Glej spredaj telegrame.)

Iz *Brüssela* se piše listom, da je pruska vlada sklenila z Belgijo in Holandijo novo pogodbo za slučaj nove francosko-nemške vojne, ki meri na to, da bodo imele nemške vojne čete prosto pot čez one dežele. A glede na belgijsko ustavo, ki izrečno prepoveduje prehod tujih vojin čez lastni teritorij, je ta novica v istini nerazumljiva.

Domače stvari.

— (Koncert vojaške godbe in razdelitev dobitkov) je denes večer v čitalnici ljubljanskej. Ker je koncert, kakor smo uže omenili, na korist pogorelcem v Kompoljah, opozorujemo na to dobrodelno zabavo, ter upamo, da se je narodnjaki v obilnem številu udeležé. Začetek koncertu je ob 1/2 8., razdelitev dobitkov iz kegljanja v isto korist ob 10. uri zvečer. Vstopnina je 20 kr.

— (G. Davorin Jenko), skladatelj slavnega „Napreja“, se je te dni, vračevaje se s počitnic v Beligrad, mudil v Ljubljani.

— (Dr. Edvard Šavnik), v Ljubljani v narodnih krogih dobro znani mladi zdravnik iz Laškega trga, se je včeraj poročil tukaj z gospodično Edmundo Trpinovo.

— (Utonil.) Minuli teden so našli v Ljubljani pri mostah 63letnega Ivana Reichmana, ki je mnogo let služil v „Bierhalle“ na sv. Petra cesti, ter bil vsem obiskovalcem te gostilne dobro znan. Skrbi za vsakdanji život so najbrž nesrečnika dovele do tega, da se je utopil — ako mu ni trenotek nezavednosti pomagal do tega.

— (Jesenski lov) je letos, posebno kar se tiče kljunačev in kozic, prav obilen. Lepi dnovi in mrzle noči množe vedno število teh tic. Pred včeranjem je znan ljubljanski lovec v mestnem gozdu ustrelil sam 24 kljunačev.

— (V možko obleko) napravljena je prišla v minulih dneh deklica v tukajšnjo kolizejsko kosarno iskat svojega ljubčka, ki jej je bil nezvest postal. A straža na vratih jo je izpoznala, in po mnozih solzah je morala reva zopet oditi, ko je bila uže cela vojašnica alarmirana radi nje.

— (Velika družinska nesreča.) Gospodarju Francu Novaku iz Besnice, v soseski Dobrunjski, pri Savi pod Ljubljano je v dveh

nekaj jedila pred tujca, ter hoče zopet, vsječ lahko noč, oditi.

A tujec se predrami iz svojih sanjarij, prime starko za velo roko, ter jej veli sesti.

Starka se nekaj obotavlja, a potem sede. „Kdo je gospodar te hiše?“ vpraša tujec potem.

„Povem vam lahko, a ne koristi vam nič, kajti vi ne poznate starega Cestarja,“ odgovarja dekla.

„Cestar,“ ponavlja tujec poluglasno.

„In kako se imenuje vaša gospodinja, če smem vprašati?“

„O ljubi Bog, kako neki, zdaj se ne imenuje več, uže je skoraj pozabljena dobra ranjka mati. Po smrti ne vpraša mnogi za nami,“ vzdihne starka, čudeč se tujčevemu nemiru pri teh besedah in otirajoč skrivno solzo iz očesa.

„Gospodinja je mrtva, hočete reči,“ ponavlja tujec in podpre tako glavo v svojo dlan, da si zakrije oči.

„Da, da, gospod, umrla je uže pred tremi leti, odkar ni bilo čuti o edinem nje-

nem sinu, ki je študiral v glavnem mestu ter posled, kakor pravijo, a gotovega ne ve nihče, potegnil s krivoverci iz dežele, ranjca, Bog jej daj večni mir, ni bila več zdrava.

Pri teh besedah se stori pripovedovalki milo pri srcu, pripovedovati ne more dalje.

Tudi tujec molči, zakrije še bolj obraz v dlani in sloni nepremakljivo.

Starka ne ve, kaj ima pomeniti tujčeva tihota, vsaj kaj je njemu mari mrtve gospodinje, poznal je ni nikdar. Posled se ozre še en pot v tujca, kakor da bi hotela reči: ta tudi ni najsrečnejši človek. Čez nekoliko otide starka in pusti tujca samega.

Mej potjo pa se nehoteč domisli nekdanjega domačega sina, katerega je pestovala nekda, učila hoditi, veselila se njegove prednosti, ko je otšel v daljno mesto in žalovala za njim z nesrečno materjo. In ta tujec dozdeva se jej tako podoben njemu. Te lepe, črne oči, to modro, akoravno zmračeno čelo, ta glas, ta osoba, da, vse, akoravno spremeno, se vjema z izgubljenim sinom.

Tujec pa, ki je naš znanec iz gorske

krčme, sloni še pozno v noč v svojej sobi, kakor da bi ne čutil trudne hoje dolzega dne.

Človek ima dve naravi, duševno in telesno. Prva je gospodar, druga je sužnja, prva se dviguje v svojem mišljenju visoko nad vsakdanjost, druga lazi, kakor črv in mrčes po prahu. In ako omaga prva, potegne tudi drugo soboj, nikdar, ali pa redko se zgodi nasprotno. Tako je bilo tudi pri Konradu Krivcu, imenujemo ga zopet z znanim imenom.

Druzega dne je sijalo solnce uže precej visoko, ko se prebudi Krivec.

Predno otide, se hoče zahvaliti osobno gospodarju za njegovo prijaznost in dobroto. Take dospe v prvo nadstropje in v sprednej praznej sobi najde nekaj podob, naslikanih na platno, ki so baje kazale davne gospodarje Cestarjevega posestva.

Ko sloni zamaknen v starodavne, ne ravno umetniške slike, se tiho odslonijo stranska vrata in v sobo stopi sivolas, sključen stavec, govoreč nerazumljive besede sam s soboj in tujca niti ne opazi.

(Dalje prih.)

dneh umrlo pet otrok, sinovi: Josip, (20 l.) Ivan (17 l.), Jakob (15 l.), in hčeri: Jerica (7 l.) in Franjica (4 l.) Pobrila jih je huda bolezen v grlu zedinjena z bruhanjem.

— („Soča“) je s 1. oktobrom dobila novega glavnega urednika, in kakor iz sedanjih listov vidimo tudi nove dopisovatelje, kateri listu prav dobro ugajajo. Le tako dalje!

— (Idrijske čipke,) ki so dobro znane po svetu, bodo se zdaj tudi uvedle na Češko, ter se je v ta namen v Heinrichsgrünu odprla nova čipkarska šola, v katerej bodo učili izdelavanje čipek, kakoršne klepljejo naše Idrijske čanke.

— (Iz velikih Lašč) se nam pošilja dolg popravek, da so tamošnji stolpi vendar „simetrično“ zidani, iz ne tako, kakor je poročal naš dopisnik v listu od 13. t. m. Mi prepuščamo razsodbo o „simetriji“ očividcem, in zadostujemo s tem menda tudi gospodom pošiljateljem popravka.

— (Grozna nesreča) se je pripetila v soboto zjutraj 13. t. m. v gozdu pri Planincih, vasi Preserske fare. Kajzar Šeškar se je napravil zgodaj v jutru na pot v bližnji hrib kamenje lomiti, svojej ženi pak je naročil, naj mu prinese ob petih zjutraj zajutrek in nekoliko patron dinamita, katere je imel spravljene doma. Žena res stori tako. V veliko korbo postavi par piskrov z jedili in zraven položi nekaj omenjenih patron. Vse pak pokrije z robcem, ter zadene korbo na glavo, ker je bila noč temna, prižge si trsko in se napravi na pot. Bilo je proti petej uri. Malo minut po petih pa začujejo prebivalci na mahu ležeče vasi Jezero strašen pok, ki je zagromel s Preserske gore, in kateri jim je bil nerazložljiv. Predpoludne v soboto pak so našli delavci, ki so šli skozi Preserski gozd, na stezi truplo mrtve žene kajzarja Šeškara. Nazna-

nili so to takoj sodnji, in komisija, ki je bila v nedeljo ondi, odkrila je tudi cel dogodek. Žena je namreč z gorečo trsko užgala robec, s katerim je bila korba pokrita, in po istej so se užgale patrone. Kakor znano, udari dinamit pri eksploziji na svojo podlago. In tako je nesrečni ženi celo črepinjo in pol glave tako razbil, da nij bilo nikjer ne trohice najti. Ravno tako so bili piskri raznešeni. Drugo truplo nesrečnice pak je bilo neškodovano in kar je prav čudno, nobena stvar nij bila osmojena. Sodnija je sprvega slutila kako hudodelstvo, a stvar je bila takoj razjasnjena, kakor tu poročamo. Nesrečnica je bila stara 35 let.

Razne vesti.

* (Na Koroškem) so se lisice zelo zaredile in napravljajo mnogo škode.

* (Meniha zaklali.) Iz Belgrada (Karlsburg) na Erdeljskem se piše novinam, da so v ondodnem klostru 6. t. m. zjutraj našli frančiškana Szoposa zaklanega, a sesek v njega sobi je bil odprt in izprazen.

* (Za častne meščane) si je mesto Makó izbralo turške generale Osmana, Sulejmana in Muktarja.

* (Sultan Fudliški) je bil, kakor poroča guverner iz Adena, v dolnej Arabiji, sredi svojih vojevod na lovu umorjen. Morilec je takoj ubegnil ter ga še niso našli.

Poslano.

Odbor za dostavljanje češkega narodnega gledališča v Pragi naprosil me je, da bi po Slovenskem prodajal srečke za efektno loterijo, katero odbor z najvišjim dovoljenjem priredi v korist fondu za dostavljanje narodnega gledališča dne 31. decembra t. l. v navzočnosti ces. kr. deželnega komisarja. Sreček se bode izdalo 100.000 po 3 gld. Dobitkov je 2609 v skupnej vrednosti 60.000 gld. in obsejajo različne izdelke iz zlata in srebra, obložene z briljanti in drugim dragim kame-

njem; dalje zlate ure, urne verižice, medaljone itd. Prvi dobitnik je vreden 10.000 gld., drugi 5000 gld., tretji 3000 gld., četrti 2000 gld., dalje več dobitkov v vrednosti po 1000 gld. in manje. Koj po končanem srečkanji naznanil bom jaz tem, ki bodo srečke od mene vzeli, ako jim je pripadel kak dobitnik.

Z ozirom na namen, iz katerega je bila loterija priredjena in glede ugodnih chances, kar se tiče dobitkov, želeti je, da bi tudi mnogo Slovencev se je udeležilo. Čas za kupovanje sreček je do 15. novembra t. l. Denar naj se pošilja podpisanemu po poštinih nakaznicah. Srečke se bodo razpošiljale koj po prejetji denarja.

Slavna uredništva družih slovenskih časopisov prosim, da to poslano ponatisniti blagovolijo.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1877.

Ivan Hribar,

glavni zastopnik banke „Slavije“.

Stanovanje.

V križevniškej ulici, št. 6, oddaje se takoj v prvem nadstropi na ulico ležeče stanovanje, ki ima 3 sobe, kuhinjo, shrambo, klet in drvarnico, ter se more o sv. Mihelu v-nje priti. (307—1)

Natančneje se poizve pri hišnem gospodarji ali v uradu c. k. notarja g. dr. B. Zupanca.

Prememba stanovanja.

(301—2)

Lovrenc Zdešar,

stanuje od denes naprej v svojej hiši v mestu, na starem trgu št. 12, kjer bode tudi gostilno „pri vinskem grozdu“ sam oskrboval.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Dunajska borza 15. oktobra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	—
Zlata renta	74	—
1860 drž. posojilo	109	60
Akcije narodne banke	828	—
Kreditne akcije	206	07
London	118	25
Napol.	9	50 ¹ / ₂
C. kr. cekini	5	65
Srebro	104	—
Državne marke	58	50

Posestvo na prodaj.

V sodnijskem okraji in fari Velike Lašče prodaje se posestvo, ki sestoji iz dveh dobro ohranjenih hiš, katere ste vsled pogodbe dane v najem eraru ter bodo prinašale še 30 let po 1000 gold. gotovih letnih dohodkov. K njima pripada vrt in 5 oralov gozda. Prodaje se iz proste volje in domačih razmer pod zelo ugodnimi pogoji za 14.000 goldinarjev. Dotične ponudbe naj se pošiljajo gosp. Franju Kerševani v Dornbergu pri Gorici ali F. Müllerjevemu Annoncen-bureau v Ljubljani. (309—1)

Prostovoljna dražba.

V nedeljo dne 21. oktobra ob dveh po poludne se bode na javnej dražbi prodajala

hiša štev. 42 v Spodnji Šiški

ter njej pripadajoča zemljišča — vsaka stvar posebej. (304—2)

V hiši so tudi klet in prostori, ki se dade porabiti za zaloge.

Cementen tlak

za cerkve, veže itd. dobiva se raznoličen in raznobojen, najboljše vrste in najcenejše pri

kranjskem stavbenem društvu v Ljubljani. (308—1)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Za glavno opravilo! Vsakemu stanu ali postransk posel! in v vsakem kraju!

častno, solidno, primerno, gotovo, koristno in prijetno!

Agencije blagu,

Tovarniškim zalogam,

zastopništva.

Znanja in zvéze z najčastnejšimi kupčevalci,

z najpoštenejšimi firmami in prvimi obrtniki avstro-ogorske monarhije posredujemo v vsih stvaréh, ki se tičejo trgovine, tehnike, kulture, industrije, umetelnosti, kmetijstva in v vsih strokah prodavanja blaga za vsak stan in na vsakem kraju, v provincijah in vnanjih deželah, ter naj se dotičnim ponudbam priloži 8 pismenih mark.

Izročeni nakup in prodaja

blagá in deželnih pridelkov, tudi se mogó takoj dajati vsakovrstne

predplače v gotovini

za blagó in deželne pridelke.

Natančno in vestno opravlja vsa naročila

LEO BINDER-jeva

vzajemna trgovinska agencija za uvažanje, izvažanje in izročenje,

Wien, Kärntner-Ring I, und verl. Kärntnerstrasse 55.

(Ustanovljena na Dunaji uže leta 1854.) (278—4)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.